

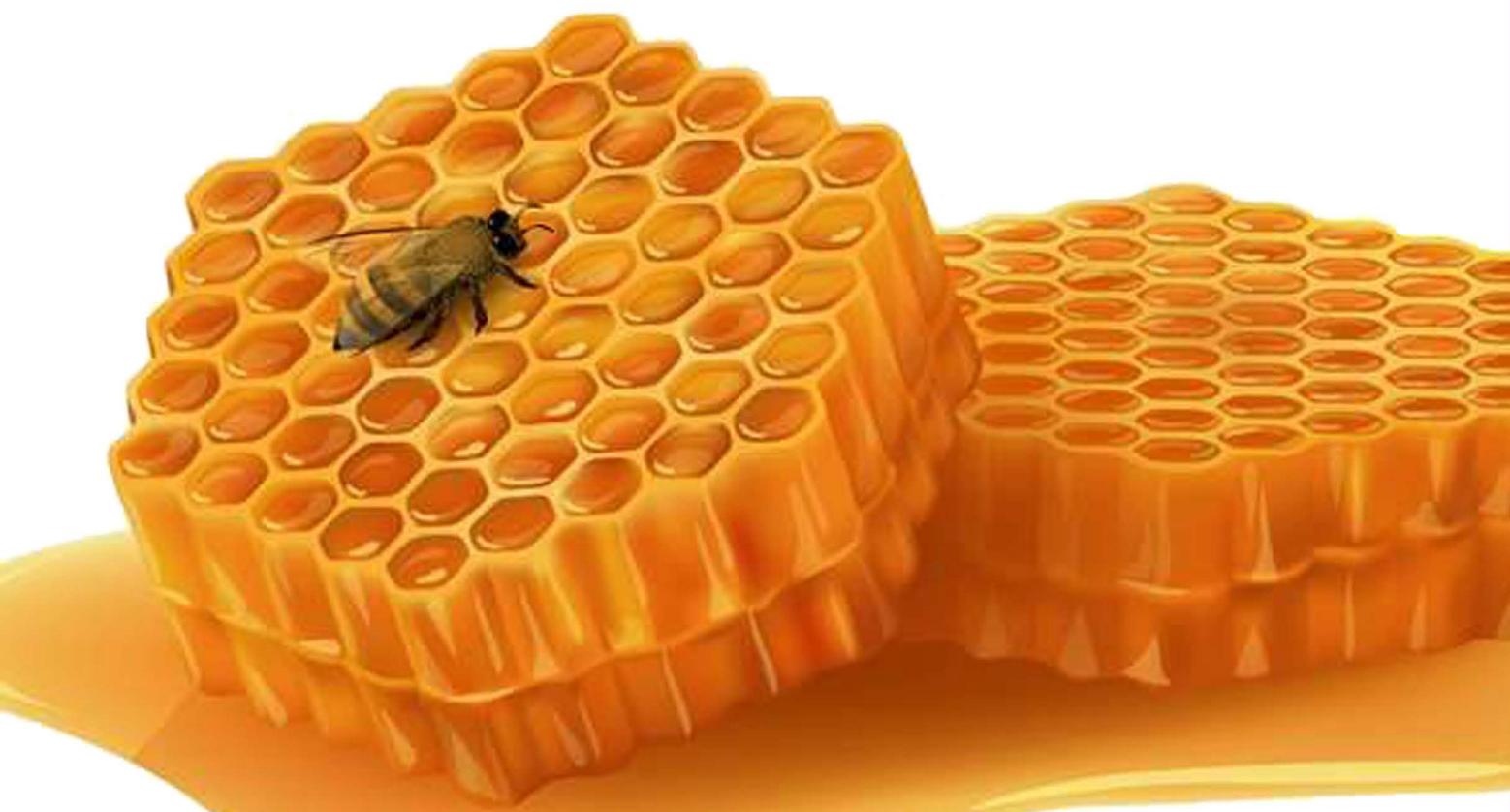
کندوی فلوهایو (Flow Hive)

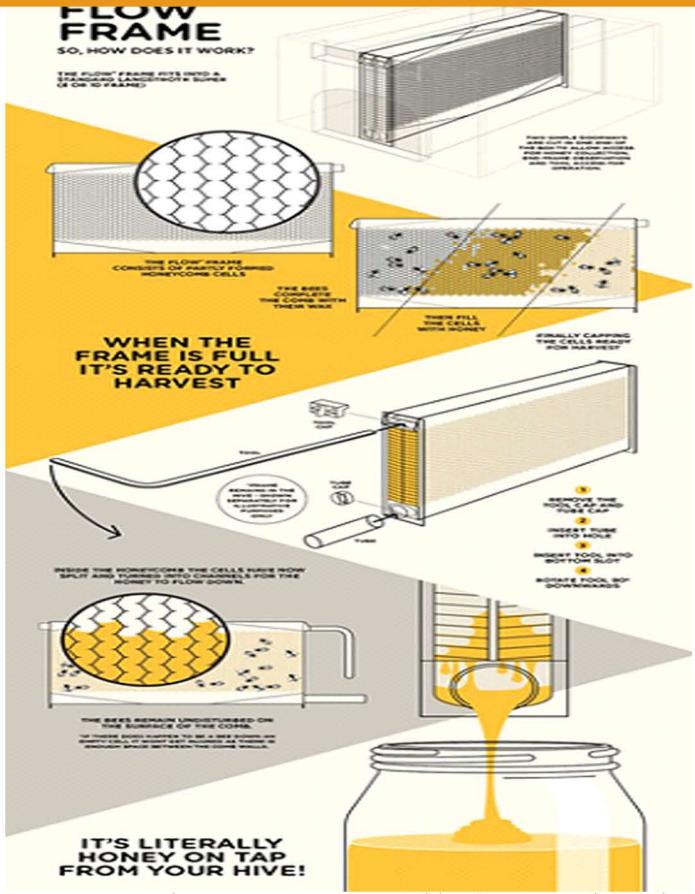
مرجان ایرانپور



انسان‌های اولیه که به عسل علاقه داشتند زنبوردار نبودند بلکه عسل را شکار می‌کردند. اولین کندوها، تنہ توخالی درختان در نواحی جنگلی بوده است. در سال ۴۰ قبل از میلاد شخصی به نام ویرگیل طرز ساختن کندو از چوب پنبه را بیان داشته و توصیه کرده است که آن را در محل سایه و دور از دسترس جانوران قرار دهند. زنبورداران اولیه مشاهده کرده بودند که بچه‌های زنبور عسل در هر محل مناسبی جای می‌گیرند و برای کمک به این زنبوران و نگهداری آن‌ها در نزدیک منازل خود، از تنہ توخالی درختان استفاده می‌کردند. در خاورمیانه مردم دیده بودند که کلونی‌های جدید گاهی در کوزه‌هایی که برای نگاهداری گندم به کار می‌رفت منزل می‌کردند. این کندوهای کوزه ای هنوز هم در مناطق کمتر توسعه یافته آن نواحی بکار می‌روند. کندوهای سبدی از چوب‌های کلش، کمی دیرتر پا به عرصه وجود گذاشتند که احتمالاً مبدأ نوعی کندو بنام اسکپ می‌باشد که هنوز هم در بعضی نقاط اروپا مورد استفاده قرار می‌گیرد.

نحوه برداشت رایج عسل از کندو در این عصر کمی سخت و خطروناک است و در صورت ندانستن یا رعایت نکردن نکات آن تبعاتی در بر خواهد داشت. حتماً باید از کلاه و لباس محافظ مخصوص این کار استفاده کنید و در زمان‌هایی که زنبور کمتری در کندو است اقدام به برداشت آن کنید. بهترین زمان برای برداشت آن دو تا سه هفته بعد از دادن اولین شربت به زنبورهاست. قبل از شروع کار به وسیله دود زنبورها را دور کنید. این کار را به وسیله





برای برداشت عسل را از بین می‌برد. سیدر اندرسون هم اکنون با ارائه مجموعه سه قابی ۲۶ دلاری، شش قابی ۳۹۰ دلاری و کندویی کامل فلو هایو به قیمت ۶۷۰ دلار در آستانه تبدیل شدن به یک زنبوردار میلیاردی است.

با توجه به سخنان شرکت آن‌ها: "اختراع جدید ما اجازه می‌دهد عسل مستقیماً از کندو برداشت شود بدون آنکه آن را باز کند و زنبورها را خیلی آزده نمی‌کند." قسمت اصلی فلو هایو، قاب آن می‌باشد، که یک کندویی عسل از پیش‌ساخته بوده و زنبورها شبیه به هر کندوی دیگری در آن احساس راحتی می‌کنند. این قاب از اتفاق‌های نیمه‌ساخته شده‌ی کندو تشکیل شده است. زنبورها به کمک موم این اتفاق‌ها را کامل می‌کنند و سپس آن‌ها را با عسل پرکرده و به صورت معمول سر آن را می‌پوشانند. وقتی که شما سویچی را می‌چرخانید که شبیه به شیر آب است، اتفاق‌ها از وسط باز می‌شوند و شیاری را در کندو ایجاد می‌کنند که عسل از آن وارد بدنه‌ی دستگاه شده و سپس از کندو خارج می‌شود. همه‌ی این‌ها در حالی اتفاق می‌افتد که زنبورها بر روی سطح کندو تقریباً بدون دردسر نشسته‌اند. این شرکت در ادامه گفت: "فلو هایو واژه‌ای است برای یک کندویی عسل استاندارد با استفاده از جعبه‌ی لایه‌های کندو با یک یا چند مکان برای نگهداری عسل و استخراج آن." وقتی که عسل کاملاً خارج شد، شما دوباره شیر را می‌پیچانید و دوباره کندو به حالت اول خود بازمی‌گردید. زنبورها موم بالای کندو را خورده و اتفاق‌های خالی را دوباره با عسل پر می‌کنند.

به گفته‌ی شرکت، بین ۲۰ تا ۱۲۰ دقیقه طول می‌کشد تا عسل کاملاً تخلیه شود که این بستگی به غلظت عسل و دمای کندو دارد. هر قاب می‌تواند حدود ۳ کیلوگرم عسل تولید کند.

قوطی‌هایی که با روزنامه پرشده است و باید روزنامه را آتش زد تا از انتهای آن دود خارج شود. این وسیله را می‌توان از بازارهای مخصوص زنبورداران تهیه کرد. سپس این قوطی را اطراف کندو می‌گردانیم تا زنبورها فکر کنند کندو آتش گرفته و به ته کندو بروند. دود زیاد باعث تغییر طعم عسل می‌شود. بهوسیله اهرم باید درب کندو را باز کرد و قاب‌های عسل را خارج کرد. زنبورهای باقی مانده روی قاب‌ها را بهوسیله باد سرد شوار باید دور کرد. عسل‌ها را بهوسیله چاقو یا ماله از قاب جدا می‌کنیم. عسل را در یک ظرف درب بسته می‌ریزیم. اولین مرحله فرآوری آن رد کردن از صافی است. باید هرگونه موم و خرده‌های آن و آشغال‌های اضافی جدا شوند. به دلیل ویسکوزیتی بالای آن ممکن است ساعتها این کار طول بکشد. بهتر است برای جداسازی عسل از موم و آشغال‌های افزوده شده در این مراحل از سانتریفیوژ استفاده کرد که پس از اتمام کار به دلیل پاک شدن سخت عسل از ظرف مشقت‌هایی به همراه خواهد داشت.

استوارت اندرسون، زنبوردار استرالیایی، و پسرش سیدر که طعم همه این مشکلات را چشیده بودند و بارها هنگام گرفتن عسل نیش خورده بودند این سؤال در ذهنشان به وجود آمد که آیا راه بهتری برای گرفتن عسل وجود ندارد؟ همین می‌شود که به فکر می‌افتد و ایده جدیدی به نظرش می‌آید. ده سال طول می‌کشد تا ایده‌اش را عملی کند و در آخر دستگاهی برای برداشت آسان عسل زنبورداران محقق می‌کنند. کندو فلو هایو نتیجه پشت کار ده‌ساله آن‌هاست. فلو هایو از چند قاب پلاستیکی تشکیل شده است. سلول‌های پلاستیکی این قاب‌ها از چیزهای شدن نوارهایی در کنار هم تشکیل می‌شوند. نیمی از هر سلول شش ضلعی در یک نوار و نیم دیگر آن در نوار مجاور قرار دارد. چفت شدن این دو نوار، سلولی را می‌سازد که زنبورها آن را با موم تکمیل خواهند کرد. ضلع انتهایی قاب و دیواره پشتی کندو شفاف هستند. بنابراین زنبوردار بدون آنکه نیاز به باز کردن کندو داشته باشد وضعیت عسل داخل سلول‌ها و شروع پولک کردن آن توسط زنبورها را می‌بیند. برای برداشت عسل یک آچار فلزی شبیه به یک آچار آلن بلند داخل محل تعییشده در قسمت بالای قاب می‌شود و با چرخاندن ۹۰ درجه آن، نوارهای پلاستیکی تشکیل‌دهنده سلول‌ها یکی در میان از جای خود حرکت کرده و سلول‌ها دونیم می‌شوند. عسل داخل سلول‌های دونیم شده به سمت پایین جریان پیدا می‌کند. با توجه به شب سلول‌ها به سمت داخل، عسل روی زنبورهای مستقر روی قاب نمی‌ریزد. در طول قسمت پایینی قاب یک لوله پلاستیکی تعییشده که عسل‌های فروریخته از طریق شلنگی که به انتهای آن متصل می‌شود مستقیماً داخل شیشه عسل خواهد ریخت. با بازگرداندن آچار فلزی به حالت اول خود سلول‌های شکسته شده به حالت اول برمی‌گردند و قاب برای استفاده مجدد زنبورها آماده است. هرچند این مودیانه ترین کلاه‌برداری از زنبوران عسل در طول تاریخ است اما واقعاً استرس و تلفات زنبورها و زحمات زیاد زنبوردارها